

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate sprejema upravnništvo v Katoliškarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeziških ulicah št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedele in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Pre pošti prejemani:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „
V upravništvu prejemani:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „
Za pošiljanje na dom 20 h na mesec.

Štev. 238.

V Ljubljani, v sredo 17. oktobra 1900.

Letnik XXVIII.

Naklepi liberalne stranke.

»Cerkve po naših gričih in dolih so znamenja naše sužnosti — —«. Tako je govoril dr. Tavčar na shodu v Starem Trgu pri Lžu. Da je to besedo resno mislil, dokazuje vsaka številka njegovega lista. Niti slepcu ni treba več tega dokazovati!

»Slovenska krščanskonarodna zveza bode delovala za razvoj javnega življenja v verskem, kulturnem, socialnem in gospodarskem oziru na pozitivno krščanski podlagi in se potozala . . . z vsodločnostjo za popolno svobodo cerkve«. Tako stoji zapisano v programu kluba, ki je v zadnjem državnem zboru obsejal vse slovenske in hrvatske državne poslance. Marsikdo ve, kako težko je bilo l. 1897 to edinstvo vsvariti. Toda končno se je posrečilo — in na Dunaju so tvorili hrvatski in slovenski državni poslanci brez izjeme skupno falango. V zgoraj navedenih stavkih je izražen minimum, ki je sploh omogočil edinstvo jugoslovenske delegacije!

Sedaj pa primerjaj dr. Tavčarjev program z jasno označenim skupnim programom slovenskih in hrvatskih poslancev in pomisli, da isti dr. Tavčar kandiduje v državni zbor in upa tudi voljen biti! Ali se ti ne vsiljuje nehote vprašanje: Kaj išče dr. Tavčar v teh razmerah v državnem zboru? Ali bolje rečeno: kaj namerava »Narodova« stranka s to kandidaturo?

Jasno je, kakor beli dan, da je z istim dnem, ko dr. Tavčar postane izvoljeni drž. poslanec, — razbita edinstvo slovenskih in hrvatskih poslancev.

Tavčarjev program in skupni program jugoslovenske državnozbornske delegacije sta ravno tako nezdržljiva, kakor ogenj in voda. To šele dokazovati, bi se reklo vodo v Savo nositi.

Vse to ve »Narodova« stranka dobro. Ali njej je to vse jedno. Liberalci namreč ravno to nameravajo, kar vsi rodoljubi slovenski in hrvatski hočejo zaprečiti: njih namen je, razbiti edinstvo jugoslovenske delegacije, razdvojiti jo v dva tabora, kranjski razpor prenesti tudi na Dunaj! To, in nič drugega, je namen teh gospodov. Za posledice ne vprašajo — njim se gre le za to, za dosti strasti svojih kolovodij!

Kedor ni popolnoma slep, mora videti, da je to namen »Narodovec«. Dr. Tavčar nikakor ne pričakuje, da bode osamljen v državnem zboru. S Kranjskega se mu pridružijo brez dvoma in morajo pridružiti vsi poslanci »narodno-napredne« stranke. Saj je dr. Tavčar popolni gospodar te »stranke«. Njegovemu terorizmu se klanjajo tam vsi — od zmernega Ferjančiča pa do gostobesednega Ivana Hribarja. Če tudi ta ali oni krčevito pesti roko v — žepu, končno vendar uboga, ker se boji, da dr. Tavčar ne spusti — Malovrha nanj! To ve dr. Tavčar in se — smeje, kadar ked uprizoni kako »opozicijo« zoper njegovo gospodsko voljo! Tako na Kranjskem!

In izven Kranjske? Sedaj vemo, zakaj je že pred letom dni zanetila »Narodova« klika razpor na Goriškem. Iz Ljubljane je bil ta razpor zanešen, po obsežno sestavljenem načrtu. Iz Gorice pričakuje »Narodova« stranka, kakor l. 1873, pomoči za svoje namene.

In isti smisel kaže najnovejši razpor na Štajerskem, ki se je pojavil ob

shodu zaupnikov v Celju in ki sedaj, kakor se nam poroča iz raznih strani, vre po slovenskem Štajerju. Kedor osebe in razmere količkej pozna, ve, da je Dragotin Hribar dr. Tavčarjev kandidat — kandidat ljubljanske »Narodovec« stranke. To spričuje »Narod«, ki se s toliko silo dan za dnevom ogreva za to kandidaturo. Na predrzen način je tu vse razjedajoča »Narodova« stranka posegla v lepo edinstvo in slogu, ki je vladala po slovenskem Štajerju. Slovenski Štajer, doslej složen, naj se razdvoji v prilog — »Narodovec«! Dragotin Hribar naj to delo po naročilu ljubljanskega konventa izvrši. Sedaj se smatra čas kot ugoden, da »Narodova« stranka svoj načrt izvrši. Saj je temu namenjena že služil izlet ljubljanskih liberalcev k znani Slomšekovi slavnosti na Ponikvi!

Namen je jasn. Liberalci hočejo razdor v delegaciji, zato kandiduje dr. Tavčar, ki zbere okoli sebe nekaj zvestih, in to zadoštuje, da se napravi popoln razdor v slovenski delegaciji.

Od slovenskega ljudstva je odvisno, če se ta načrt posreči. Ali bode slovensko ljudstvo kranjskim »Narodovec« priznalo pravico, razdvojiti vse Slovence, ne samo na Kranjskem, temuč tudi na Primorskem in Štajerskem? Prihodnje volitve bodo dale odgovor na to osodepolno vprašanje. Mi rečemo samo eno:

Domoljubni Slovenci, vsi na krov! Odločilna ura bije!

Ureditev žitne trgovine.

(Dalje.)

Svetovna trgovina z žitom.

Svetovna trgovina je tedaj kupila in prodala žita l. 1887 356 milj. kv., 1888 423 milj. kv., 1897 527 milj. kv.

Še nedavno je bil bombaž kralj svetovne trgovine, v zadnjih letih ga je žito prekosilo.

Nenadoma hitro se je trgovina razvila: Ruska je poslala žita in moke leta 1880 44 milj. kv., l. 1894 86 milj. kv.; Združene države l. 1875 23 milj. kv., l. 1894 54 milj. kv., l. 1899 107 milj. kv.; Švedija prodala je riža l. 1868 6 milj. kv., l. 1892 16 milj. kv., pšenice 1868 0,4 milj. kv., 1892 14 milj. kv.; Angleška je kupila pšenice in moke l. 1885 70 milj. kv., l. 1899 102 milj. kv.; Nemška kupila je pšenice in moke l. 1882 3 milj. kv., l. 1898 13 milj. kv., turšice l. 1882 2 milj. kv., l. 1898 15 milj. kv., ječmena l. 1882 1 milj. kv., l. 1898 11 milj. kv.

Po vrednosti blaga so l. 1897 države

	kupile	prodale
Angleška žita za kron	1287 milj.	24 milj.
Francoska	236 „	13 „
Belgija	306 „	86 „
Avstrija	80 „	132 „
Nemška	648 „	81 „
Laška	89 „	5 „

Na Avstrijskem ima uvažanje pšenice poseben značaj. Avstrija kupila je pšenice: l. 1861 243.000 q, 1865 0, 1870 499.000, 1875 1.031.000, 1878 1.455.000, 1880 3.246.000, 1884 1.286.000, 1885 1.381.000, 1890 42.000, 1891 95.000, 1892 131.000, 1893 207.000, 1894 278.000, 1895 188.000, 1896 133.000, 1897 1.275.000, 1898 2.026.000, 1899 734.000.

Ker je bila rodovitnost vseh teh let precej enaka, so nam te številke dokaz, da se mnogo žita uvažuje pri nas — brez potrebe in v pogubo domačega poljedelstva.

L. 1890 še je prodala Avstrijska pšenice več, kakor je kupila 2.327.000, 1891 1.453.000, 1892 620.000, 1893 555.000, 1894 368.000, 1895 491.000, 1896 429.000 q.

Odslej pa je že več kupovala, kot prodajala in sicer l. 1897 993.000, 1898 1.997.000, 1899 227.000 q.

Tako gospodarimo nizdol! Domači kmetje puščajjo polja, ker na njih ni več kruha najti, zato pa rapidno raste uvoz in vse vkup gre beraštvu nasproti.

Kakor prodaja pšenice, pojema tudi prodaja drugih žit in moke. Še l. 1879 prodala je Avstro-Ogerska moke 2.423.000 q, 1890 še 1.365.000 q, 1899 pa 38.000 q.

Dohodki iz prodaje žita so takorekoč popolnoma prenehali.

Koliko se žita potrebuje?

O žitnem konzumu ima Francoska najstarejše podatke. Porabilo se je tam pšenice za eno osebo: l. 1831 205, l. 1841 227, l. 1851 250, l. 1861 241, l. 1871 292, l. 1881 322 kg.

O Avstrijski povedo novejši podatki, da se je rabilo kilogramov pšenice za eno osebo l. 1883 91, l. 1888 92, l. 1897 100.

Na Francoskem pride tedaj več kot dvakrat toliko pšenice na osebo kot pri nas, ker naše ljudstvo zavžije mnogo rži, ajde, ječmena in drugih živil, ki na Francoskem niso toliko v navadi.

Različnih vrst žita se rabi zdaj na osebo v Avstriji: pšenice 100, rži 59, ječmena 38, ovsa 51, turšice 82 kg.

V Evropi sploh se je porabilo žita na eno osebo:

	1878	1897
pšenice . . .	111	116
rži . . .	89	91
ječmena . . .	44	45
ovsa . . .	76	75
turšice . . .	36	34

Ljudje torej nekoliko boljše žive, kot nekdanj, jedo več pšenice in pijejo več piva, za katero se je ječmen večinoma rabil; a pridelovanje ovsa in turšice, ki služita v prvi vrsti živinoreji, žalibog ponehava.

(Dalje prih.)

Brzjavke II. slov. kat. shodu v Ljubljani.

(Dalje.)

Podnart. Mladenška Marijina družba Kamnogoriška želi, da vsklije iz resolucij shoda krepko, neustrašno versko življenje. — Jernej Varl, prednik.

Podnart. Navdušeno pozdravljamo velevažni shod, prepričani, da se bodo le na krščanskem temelju zboljšale žalostne naše razmere. Bog daj obilo vspeha! — Delavsko bralno društvo Kamna gorica.

Podnart. Dekliška Marijina družba kamnogoriška prosi božjega blagoslova kat. shodu.

Podnart. Tudi mi kmetje pozdravljamo kat. shod. Bog daj srečo! — Matija Fister, Janez Kalan, Janez Potočnik, Jože Varl, Gašpar Volk.

Porečena na Koroškem. Pri Devici Mariji na Otoku ob Vrbskem jezeru zbrani Slovenci voščijo kat. shodu božjega blagoslova in izdatnega vspeha.

Praga. Odbor društva »Vlast« v Pragi pošilja Vašemu shodu srčen pozdrav. — Dr. Horský, predsednik.

Pregrada. Obilje nebeškega blagoslova prolilaj svemoguči Bog na rad drugoga katoličkoga kongresa naše drage, po

kri vi po križu brače, viteških Slovencev. — Jakovina, župnik, Bundić, kapelan.

Prevalje na Koroškem. V duhu pričujoč želi shodu, da bi Slovincem obilno sadu in navdušenja za katoliško stvar prinesel. — Kindiman, župnik v Št. Danielu.

Radeče. Pozdrav zborovalcem. Dal Bog svoj blagoslov, da delo bi obilo sadu rodilo, strankarstvo nehalo, mir in bratska ljubezen nas vezala. — Konsumno društvo v Radečah pri Zidanem mostu.

Radeče. Zadržan biti pričujoč izražam tem potom svoje želje: Bog daj svoj blagoslov blagemu namenu zbora, da potem krščansko-bratska ljubezen in ljubi mir zavladata po vsej slovenskej zemlji. — Jakob Rižnar.

Radeče. Kot zastopniki občine Radeče pozdravljamo zbor in želimo vztrajnost do skrajnosti za sveto stvar, ki je edina podlaga, ki nam vedno pomaga iz obupnega stanja vsikdar. — Za več odbornikov: Franc Laharnar.

Radeče. Pozdrav in Marijino varstvo vsem udeležencem shoda! — Marijina družba v Št. Janžu: Matija Gorenjec, Marija Flažšman, Marija Plazer.

Radovljica. Najobilnejši sad želi slovenskemu katoliškemu shodu: Dekanijska duhovščina.

Radovljica. Obilo blagoslova prosi od Vsegamogočnega katoliškemu shodu: Marijina družba.

Radovljica. Bog blagoslovi drugi slovenski katoliški shod. — Vurnik, predsednik katol. polit. društva.

Radovljica. Slava možem, ki verni iščejo zjedinjene Slovenije! — Mošenjska občina.

Rajhenburg. Obilno blagoslova iz nebes in vspeha želi drugemu katol. shodu: Župnija Rajhenburg.

Reka. Pozdravljajući katoliški sestanek želim od srca što bolji uspeh te Božju pomoč i blagoslov. — Maurovič, biskup.

Ribnica. Pod starim slovenskim praporom: vse za vero, dom, cesarja, z duhom in srecem z vami! — Anton Andoljšek, župan, Franc Andoljšek iz Velikih Poljan.

Rifenberg. Občina rifenberska želi slavnemu shodu dober vspeh. — Pavlica, župan.

Rožek na Koroškem. Da bi drugi slovenski katoliški shod pokrepil naše gospodarsko življenje, v to nam pomagaj Bog in složno naše delo. — Št. Jakobska posojilnica v Rožu.

Rožek. Slava zborovalcem slovenskega katoliškega shoda! Živeli! — Načelnik krajnega šolskega sveta v Št. Jakobu: Mayer.

Rožek. Bog daj zmago krščansko-socialnim gospodarskim načelom! — Št. Jakobska mlekarja v Rožu.

Rubije na Goriškem. Imenom dobro mislečih vernikov kuracije Bilje pozdravljam najprisrčnejše katoliški shod ter voščim najboljsh vspehov. — Ivan Rojec, kurat.

Rubije. Sad sem prvega slovenskega katoliškega shoda ter pričakujem moč in rast s svojimi sestrami po drugem katoliškem shodu, ki ga najsrčneje pozdravljam! — Hranilnica in posojilnica v Biljah.

Rubije. Zadržniki ljudske opekarne v Biljah pozdravljajo katoliški shod ter mu žele najboljsh vspehov in blagoslova božjega.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. oktobra.

Grof Nostic svarti Mladočeha. Član češkega konservativnega veleposestva grof Nostic je govoril v ponedeljek na nekem shodu katoliškega političnega društva za Češko. Takoj pričetkom svojega govora je povedal, da ne govori samo v svojem imenu, marveč v ime cele svoje stranke. Ta stranka zastopa že od nekdanjega načela, da mora imeti češki narod jednako pravico v deželi. Zahteve češkega naroda so zahteve pravičnosti. Vendar bi bilo potrebno izogibati se vsemu, kar vzbuja nezaupanje pri nasprotniku. Priznati se mora, da more najti slabi češki narod pogoje za življenje le v močni državi. Češki narod more doseči svojo pravično stvar le v zvezi s prijateljskimi strankami. Govornik resno svarti voditelje mladočeškega kluba, naj se ogibajo lahkomišelnosti in postopajo pametno in previdno. Naši sovražniki so dokazali, da so močni, in ostali del naših prijateljev bi nas zapustil, ko bi dali stvarem slobodni tek do skrajnosti. Konservativna stranka ni prijazna silovitostim in zagotavljam voditelje Mladočehov z vso resnostjo, da si brez mejsebojnega sporazumljenja vseh merodajnih strank ne bomo priborili ideala češkega naroda, našega državnega prava. Bog daj, da se vrne mir in sreča v našo drago domovino. — Kaj neki poreko na te trezne besede gotovi odločilni možje.

Kandidatura Barona Dipaultja v Britsku odklonjena. V nedeljo je imel baron Dipauli volivski shod, ki je s tremi ali štirimi glasovi odklonil njegovo kandidato. Na shodu je Dipauli izjavil, da mandata ne išče in tudi ne želi, pač pa vsprejme mandat, ako ga mu poverijo prijatelji. Čudil se je profesorju Schöpferju, da hoče sam komandirati na Tirolskem, sestavljati programe in nastavlja kandidato, ko vendar dosedaj še ni ničesar storil. Ta stvar je bila dosedaj v rokah s škofi jedinega volilnega odbora, sedaj pa hočejo, da škof nima v politiki nobene besede, to pravico imajo sedaj samo semeniški profesorji. Takega postopanja ne odobruje niti dunajska krščansko-socialna stranka. — Za njim se je oglasil k besedi profesor Schöpfer in nekaj njegovih somišljenikov. Debata je postajala čim dalje živahnejša, konečno pa je profesor Haidegger stavil predlog, naj se odkloni Dipaulijeva kandidatura. Pri prvem glasovanju je bila nekaka večina proti predlogu, potem so pa Schöpferjevi po »Vaterlandu« prignali na zborovališče nekaj nevolivcev in kandidatura Dipaulijeva je bila odklonjena z večino treh ali štirih glasov.

Kompromis mej konservativnimi in liberalnimi veleposestniki na Tirolskem je nepopisno razburil »državo ohranjujoče« nemške liberalce okoli »N. Fr. Presse«, ki tarnajo, da je z njim zmrznila toliko hvalisana nemška »gemeinbürgerschaft«. Izdajica je seveda v prvi vrsti bivši poslanec Grabmayer, ki jim je že jedenkrat zmešal štrečno in se je sedaj zopet pobratil z nemškimi »klerikalci«. Po njem udrihajo sedaj na vseh koncih in krajih in tega gromenja se je Grabmayer tako prestrašil, da je čutil potrebo, z nekaterimi besedami potolažiti svoje razburjene tovariše. Iz Merana je namreč nekemu listu poslal nastopno brzojavko: Glede kompromisa mej liberalci in klerikalci še ni nič določeno in tudi še niso imenovani kandidati. Vršilo se se sicer dogovori mej posamnimi voditelji, inicijativno so pričeli klerikalci. Pri tem pride v poštev najprej deželni zbor, za kateri se vrše v kratkem nove volitve. Toda konečne odločitve še ni. Kak vspeh bo imela ta brzojavka, se še ni pokazalo, a mogoče je, da se razbije ves načrt. — Da so po koncu tudi nemški radikalci, je umljivo samo po sebi. Napovedali so mu že neizogibno vojsko, ker se je združil z največjimi sovražniki.

Prememba pri Vatikanu in Mažari. Oficijozni »P. Lloyd« je včeraj naznanil svetu, da bo bržkone grof Albert Apponyi nasledoval grofa Revertera pri poslanstvu v Vatikanu. Tej vesti odločno ugovarja neki dopisnik »Informat.«, in pravi, da dotičnik gotovo ne pozna Apponyja. Mož ne misli opustiti svojega parlamentarnega življenja, in da je to le vroča želja onih mož, ki bi se radi znebili neljubega jim po-

slanca. — Iz Rima pa pišejo imenovanemu listu, da grof Revertera ne pojde še tako kmalu in da mu bodo težko našli primerne naslednika, ki bi tako vestno in v vsestransko zadovoljnost vodil zelo težavni posel. Jediní Khevenhüller bi bil vsaj nekoliko sposoben za to mesto. Potem pa pravi dopisnik, da Reverteri nasprotujejo samo Mažari in sicer baje samo radi tega, ker jim slovanska ideja provzroča toliko skrbi. Mažari bi bili najraje videli, da bi bili v Vatikanu pošteno zrohneli nad Stadlerjem in Strossmayerjem. Zagotovljeni pa smemo biti, da med Avstrijo in Vatikanom ni niti najmanjšega nasprotstva, kdor bi trdil drugače, ne pozna politike ne jedne in ne druge strani.

Poljske zasebne šole v Berlinu prepovedane. Te dni je izšel odlok pruske vlade, s katerim se prepovedujejo vse poljske zasebne šole, za katere ni dala vlada niti vinarja. Teh šol je bilo pred nedavnim 14, a vlada je tako zatirala učitelje, da je sedaj le še osem takih zavodov, ki so z najnovejšim odlokom prepovedani. Vladni organi so stikali za vsemi mogočimi sredstvi in celo zdravstveno-policijske odredbe so igrale veliko ulogo. Sedaj bodo pričeli Poljaki s poljudnimi brošuricami in mladini primernimi knjigami.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 16. okt.

V predsedstvenih naznanilih je župan sporočil cesarjevo zahvalo obč. svetu na šestitko povodom imendana Nj. Veličanstva. Prešernove ulice se letos ne tlakujejo — tako je naznanil župan, ker zemlja sedaj, ko že drugič prekopavajo Prešernove ulice, še ni toliko usedena, da bi se tlak po zimi nič ne ponižal, in ker tvrdka Siemens in Halske do srede novem. ondi ne bode mogla zgotoviti priprave za električno železnico. Tlakovanje se preloži na drugo leto. Obč. svet je temu pritril.

»Mestni Dom«. Sklene se vrniti zid. podjetniku Faleschiniju tričetrtinke vložene varščine, ker je »Mestni Dom« razven malenkostnih poprav dogotovljen. Ob enem izreče obč. svet spridevalo o dozidanju »Mestnega Doma« v svrhu davčne oprostitve.

Prodaja mestnega sveta. Mariji Jarčevi se proda neka mestna parcela na Krakovskem nasipu, katero je Jarčeva neopričeno rabila, za 30 K in J. Bergantu istotam mestna parcela za 100 K. Od gosp. Berganta se ob enem zahteva servitut, da mora po dotičnem svetu pustiti prosto pot sosedu Jerneju Klemencu.

Vodmačan z magal stavbinski odsek. Od Jerneja Jeleniča na Stari poti je zahteval stavbinski odsek, da mora napraviti kanal do kanala na Zaloški cesti. Jelenič je poučil stavbinski odsek v rekurzu, da bi pač napravil kanal iz svoje hiše na Staro pot, da pa ni vezan po Stari poti izpeljati kanala do — Zaloške ceste. Stavbinski odsek je bil pri tem argumentu nakrat na tleh in je mogel od Jeleniča zahtevati le globokejšo grebenično jame, hotel pa je Jeleniču zagosti še drugo pesem o stavbinski modrosti. Bil je mnenja, da mora Jelenič na vsak način podreti neko barako, v kateri stara ženica prodaja živila, češ, da je ta baraka proti stavbinskemu redu. Jelenič je dejal, da mu je barako dovolil vodmaški obč. odbor še tedaj, ko oni del Vodmata še ni spadal k Ljubljani. Včeraj je občinski svetnik Požar povedal stavbinskemu odseku, da je celo sredi mesta mnogo barak ter da se ne more zahtevati od Jeleniča v Vodmatu, da podre prej svojo barako, predno ne padejo barake v mestu. Stavbinski odsek je s svojo zahtevo propadel.

Šolstvo. Letna nagrada realnemu hišniku se zviša od 600 do 800 K. Šolskega slugo na II. mestni ljudski šoli št. Benčina se sprejme v začasno mestno službo, ker ne bo dobival več plače iz dež. normal. šolskega zaklada. Sklene se 2 izvoda knjige »Geschichte des k. und k. Infanterie Reg. Nr. 17.« nakupiti za učiteljsko knjižnico ter se podpora okr. učiteljski knjižnici zviša od 100 kron na 200 kron.

O pobiranju ukovine od sosednih občin se je sklenilo, da morajo odslej okoliške občine od vsakega okoliškega učenca plačati Ljubljani 8 K na leto. Vseh okoliških učencev je po ljubljanskih mestnih

šolah 473. O najemniški pogodbi za strokovne šole v Zatiškem dvorcu se določi, da se pogodba odobri, ako erar ne vstraja pri zahtevi, naj poštni vozovi ondi vozijo v vežo.

Mestna vrtnarija in ljubljanski vrtnarji. Ljubljanski vrtnarji Korzika, Herzmansky, Šimenc in Verovšek so uložili na obč. svet pritožbo proti mestnemu vrtnarju Hejnicu, češ, da se ne omejuje samo na ureditev mestnih vrtov, ampak razvija pravo pravcato trgovino s semeni, cveticami, drevesi, ureja vrtove in dela s tem občutno konkurenco obrtnikom vrtnarjem, dasi nima obrtnega dovoljenja in ne plačuje davkov. Župan Hribar se je postavil na stališče, da zagovarja ta »mestni konsum«. Dejal je, da se ne more zahtevati, naj bi občina ničesar ne prodala iz svojih nasadov, kajti ako bi zastoj dajala rastline, bi bila še večja konkurenca vrtnarjem. Drevesja pa itak nimajo ljubljanski vrtnarji in mestni vrtnar s svojo trgovino le povzročajo, da dreves ni treba naročati iz tujine. Vsaka stranka kupuje, kjer hoče. Z županovim dovoljenjem bode uredil mestni vrtnar vrt pri gluhomemnici ter bode par sto kron dobička. Pritožba ljubljanskih vrtnarjev naj se zavrne. Prebral se je na to dolgovezen zagovor mestnega vrtnarja ter se je na to soglasno odklonila pritožba ljubljanskih vrtnarjev, ker je po zadržanju obč. očetov tudi za urejanje vrtov v Ljubljani težko dobiti človeka in ima mestni vrtnar popolnoma prav, da tudi to dela. Tako smo v Ljubljani srečno prišli do »mestnega vrtnarskega konsum« in prav značilno je, da se pritožba obrtnikov davkoplačevalcev odbije z lakonično opazko: »Vsak kupuje, kjer hoče«.

Znamenje sv. Trojice na Dunajski cesti morata popravljati posestnik Tavčarjeve hiše (sedaj last graške zavarovalnice) in posestnik Knez. Ponudila sta mestu 900 kron, da to dolžnost prevzame mesto, a občinski svet se je včeraj izjavil, da prevzame znamenje v svojo oskrb za 1000 gl.

Vodovodna pristojbina znižala se je za kopel gospe Josipine Gnezdove.

Vprašanje o ustanovitvi večjih skladišč za premog v Ljubljani se je sprožilo pri naknadnem odobrenju preuredb in prizidku pri shrambi za premog v Klečah. Taka skladišča bi vplivala na ceno premoga v Ljubljani. Vprašanje se je izročilo v pretres magistratu.

Graški ubogi, ki so pristojni v Ljubljano in katerih je dvajset, bi radi imeli od občine iste podpore, kakoršne od graškega mesta dobivajo v Gradec pristojni ubogi ter sta ubogi Ana Siegriso in M. Roth vložili rekurz, ker jima ljubljanski magistrat ni hotel izplačati 5 gl. na 14 dnij in je ostal pri tukajšnji meri 20 h na dan. Rekurza sta se odbila.

Miklošičeva cesta. Mestnemu magistratu se naroči, naj takoj stori potrebne korake za vpeljavo razlastitvenega postopanja glede sveta, kar ga bode za Miklošičevo cesto potreba pridobiti od Otmarja Bambergarja in Josipine Piklove.

V upravni odbor mestne hranilnice so se izvolili občinska svetnika Žužek in Trdina in izmej meščanstva gospoda Kollmann in Jakob Zabukovec.

35. žrebanje srečk mestnega loterijskega posojila se je vršilo dne 2. januarja. Vzdignjenih je bilo 315 števil. Glavni dobitnik v znesku 50.000 K še vedno ni vzdignjen.

Potresna posojila. Prošnja treh hišnih posestnikov, da bi se jim podaljšal rok za pričetek vračevanja 30 odstotnega posojila na 10 let, se odpošlje deželnemu odboru, da prošnjo priporoči pri vladi. Prošnjo posestnika Ivana Ambroža za preložitve tri odstotnega posojila na drugo posestvo, se odkloni.

Rastline zastonj. Narod. domu je mestna vrtnarija oddala za 268 K rastlin. Občinski svet je včeraj sklenil, da ne zahteva plačila.

Seja se nadaljuje danes zvečer ob 6. uri.

Dopisi.

Iz Preske. »Slov. Narod« z dne 8. t. m. je prinesel notico o cesarski slavnosti v

Preski. Ker podpisane ob enem opravlja službo organista, izjavlja resnici na ljubo, da se cesarska pesem ni le igrala ampak pela s spremljevanjem orgel. Proizvajanje se je nehalo, ko sta bili speti, kakor običajno, dve kitici. Nikakor ni resnica, da bi se bilo nehalo na pok, katerega naj bi g. župnik provzročil s tabelo, kakor se trdi v zgoraj navedeni notici. Tudi nihče izmej pevcev in pevk sploh ni slišal kak zvok. — Sploh zagovarjanje gosp. župnika ni namen podpisanca, pač pa je tem-le vrticam povod silno predrzna in nesramna laž. Nekdo je namreč govoril, da je napominano notico pisal podpisane. Ker ne morem zvedeti dotičnika, sem prisiljen, da ga tu javno imenujem ostudnega obrekovalca in najgršega lažnjivca. Ako ima v sebi le količkaj ponosa, naj zahteva zadoščenja. Opetovano je bil že podpisane obdolžen glede dopisov, v katerih so se podlo napadale razne osebe, a konečno je prisiljen natočevalcu zapreti sapo. To izjavljam, da dosežem mir, do katerega imam pravico, in ga tirjam, pa bodi obrekovalec še tako mogočen. Lažnjivec, dokaži toraj, ali pa kot tak ostaneš! Dokazu pa izvoli pristaviti svoje ime, kakor je pristavljam jaz
Anton Sonc.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. oktobra.

Ljubljanski škof pod nadzorstvom »Narodove« policije. »Narod« je nedavno poročal, da ljubljanski knezoškof po Dolenjskem agituje za državnozbornske volitve. »Slovenec« je na to omenil, da je škof ljubljanski prišel na Krk kot gost k škofu dr. Mahničju, in pa posebe omenjal, da je škof gredoč na jug obiskal več krajev na Dolenjskem. »Narod« se huduje, češ, da hočemo svojim čitateljem zamolčati, da je škof hodil po Dolenjskem. Mi zato nimamo nobenega vzroka, kajti škof ne bo hodil liberecev vpraševat, ali in kam da sme iti. Glede lguorijanske morale, katero tudi tem povodom vlačijo na dan, pa bi svetovali »Narodu«, da molči, vsaj še menda ni pozabil, da je pred kratkim ponaredil govor dr. Rybafa v »Narodnem domu«. — Kedor sam kamele požira, naj ne preceja komarjev.

Kdo je sposoben za državnega poslanca? Včerajšnji »Narod« vé povedati, da je »klerikalce kakor strela z jasnega« zadelo naznanilo, da je dr. Tavčar oglasil svojo kandidato za državni zbor. No, nam se prav nič hlače ne tresejo, ako pride dr. Tavčar v državni zbor. Radovedni smo le, kaj narede ministri, ako jim dr. Tavčar »pokaže zobe in primerno zaropče s podkovanimi čevlji«. »Narod« gotovo meni, da bodo kar pod klopi zlezli ali kleče prosili pardona. Kar pa »Narod« čenča, da je neki minister nad jednim naših poslancev »zarenčal«: Kaj pa že zopet hočete? — to si je »Narod« naravnost izmislil. Ministri poslancev sprejemajo z »zobmi« in ne odslavljajo s »podkovanimi kvedri«.

Volilne sekcije za peto kurijo v Istri. Iz Trsta se nam piše: Istrski deželni poslanec dr. Vinko Trinajstić je rekel na pol. shodu zadože nedelje v Barkovljah, da vlada širi v Istri nemoralnost, ter je utemeljeval svojo hudo obtožbo s postopanjem o določanju volilnih sekcij v občini Pazinski. Vi ste o tem že pisali ter smo Vam Istrani hvaležni, da opozarjate svet na gorostasne naše razmere. Mislim, da ne bo odveč, ako vam javim, kako se je godilo v tem oziru drugod po Istri. V Poreču so priklopili hrvatsko vas Maj italijanskemu mestu. V drugi sekciji mestne občine Poreč so določili za volišče vas Tar, ker je tam največ Italijanašev, dasi je ta vas na periferiji davčnih občin Novavas, Trata, Vabriga in Tar, iz katerih je sestavljena sekcija. V mestni občini Vrsar napravili so brez potrebe tri sekcije; dve istih volita v italijanskem mestu, ena torej izven obsega sekcije! Sveti Lovreč oddelili so od okolice — že vemo zakaj. V Višnjanu so hrvatsko okolico in davčno občino Bačve pridružili ital. mestu, ker je tako možno majorizirati Hrvate, dočim so v Pazinu n. pr. postopali baš narobe, ker jim je tam tako bolje kazalo. V Višnjanu so istotako izročili hrvatsko okolico na milost in nemilost ital. mesta, v sekciji Labinci-Kaštelir pa so izbrali za volišče manjše Labince (438 prebivalcev), ne

pa Kaštelir (nad 1000 preb.), ker so Labinci italijanski. V Motovunu morajo okoličani (Berkuč, Soviščine, Zamešk) iti volit v mesto, torej izven svoje sekijske! V Grižnjanu so daljno Šterno in Kubertov pridružili mestu, samo da bi v poslednjih krajih ne zmagali Hrvati. V Bujah so istotako žrtvovali Hrvate iz Karseta, Krašice in Tribana italijanskemu mestu. V Umagu so napravili dve sekijski; za okolice je volišče najmanjši kraj — Petrovija, ker je najbolj poitalijančen ter najbližje mestu, od koder bo lahko mogoče — popravljati volilno srečo. — Pristranost vlade na korist italijanske stranke je očitna. Dasi pošiljamo na Dunaj protest za protestom, nimamo mnogo upanja, da bi centralna vlada hotela popraviti krivico, ki so nam jo napravili nje podrejeni organi, naši »ljubi prijatelji« v Trstu. Ona se bode menda sklicevala na rezultate ljudskega štetja, ki pa zaslužijo edino ime: »švindela«, ker bi po ljudskem štetju morale biti italijanske cele vasi, v katerih ne najdete o belem dnevu in s svetilnico niti jednega Italijana.

Istrski deželni zbor. Iz Trsta se nam piše: Prinesli ste nedavno vest, da vlada razpusti istrski deželni zbor. »Naroda« vas je vsled tega drezal, da na vsem po njegovem mnenju ni nič. No, poizvedoval sem ter dognal, da je to novico izvedel neki naš politik iz verodostojnega vira. Da je nekaj na tem, moramo že sklepati po brzojavki v »Edinosti«, ki je o istrskih stvarih navadno dobro poučena. Tudi na občnem zboru društva »Edinost« minole nedelje v Barkovljah je bilo govora o razpustu dež. zbora istrskega, in predsednik prof. Mandić je dejal, ko je govoril o delu, ki čaka pol. društvo v bližnji bodočnosti, da imamo pred seboj ljudsko štetje, državnozbornske volitve in »kakor vse kaže, tudi volitve v deželni zbor istrski«. — Vaš poročevalec je izvedel, da imajo okrajna glavarstva že natančnejša navodila v rokah, da pa ni izključeno, da se skličejo sedanji poslanci še v kratko zasedanje, potem se le se deželni zbor razpusti.

Tržaška trgovinska zbornica in slovenščina. Iz Trsta se nam piše: Predsedništvo tuk. trgov. in pomorskega sodišča se je obrnilo do trg. in obrtne zbornice z uljudno noto, naj ista predlaga v bodoče v prisednike imenovanemu sodišču može, ki bodo poleg drugih zakonskih kvalifikacij tudi večji hrvatskemu in slovenskemu, ali vsaj enemu teh jezikov. Utemeljevalo je sodišče svojo prošnjo s tem, da se sedaj ne more ustrezati željam strank, da bi se razpravljalo v njihovem jeziku, ker med 20 prisedniki niti eden ne zna slovenski ali hrvatski. Kakor znano, je obrtna zbornica bila arogantna dovolj, da je odgovorila, da ne spozna za potrebno, da bi glede predlaganja prisednikov krenila na nova pota. Pl. Combi, ki ima prijateljev tudi na Kranjskem, kjer je solastnik nekega rudnika, je o tem izustil govor, poln sovraštva do Slovencev. — S to zadevo bavil se je tudi pol. shod društva »Edinost« v Barkovljah. Na istem je govoril dr. Pretner o gorostasnih razmerah na trg. in pomorskem sodišču v Trstu, ki je ob enem prizivalo sodišče za Primorsko, ter predlagal jednoglasno sprejeto resolucijo, s katero zborovalci protestirajo proti nezakonitosti, da na imenovanem sodišču ni mogoče razpravljati v slovenskem jeziku, ki je deželni jezik, za to, ker prisedniki ne umejo (ali nočejo umeti) slovenski. Ista resolucija nalaga odboru pol. društva, da pošlje peticijo na pravosodno in trgovsko ministerstvo, da se imenuje zadostno število prisednikov, zmernih slovenskega oziroma hrvatskega jezika. — Po zakonu namreč sodne oblasti niso navezane na predloge trgov. in obrtne zbornice. Radovedni smo, ali ministerstvo ustreže opravičeni želji tržaških Slovanov.

Iz kozjanskega okraja. Po naključju prišlo mi je par števil »Slov. Naroda« v roke, v katerih nam vsem znani dopisnik blati in sramoti duhovščino kozjanskega okraja in sploh našo stranko. Veselili smo se prihoda tega gospoda v Kozje lansko leto, ker njegove moči bi tukaj zelo potrebovali, a silno smo se varali. Obžalujemo razpor, ali s takimi ljudmi, ki po gostilnah svoje bogotajstvo zagovarjajo, ne moremo hoditi. Hvala Bogu, da so to pri nas osamljenci,

ker lahko jih prestejemo na prste ene roke. Drugi hujskač zoper duhovščino pa je oni elegantni mož, ki je sin vrlega in poštenega slovenskega očeta blizo šaleške doline doma. Tretji je brat nekega duhovnika v lavant. vladikovini, kateri se ve, da mora tako plešati, kakor piska njegov »šefa«, drugače — s trebuhom za kruhom. Pozivljamo javno te tri gospode, naj se izjavijo, če jim je kateri duhovnik kedaj kaj žalega storil od onega časa, kar so v našem okraju. Vere jim nihče vsiljeval ne bo, a če je oni nimajo, naj pri miru pustijo verne ljudi, kakoršni so gotovo v našem okraju.

Javno predavanje. Opozarjamo na jutrišnje javno predavanje »Slov. kršč. soc. zveze« v veliki dvorani »Kotoliškega doma«. Pričetek predavanja ob 1/8. uri zvečer. Predaval bode g. dr. Jan. Ev. K r e k.

Girstmayer v škripih. Bivšemu spodnještajarskemu drž. poslancu Girstmayerju se jako slabo godi. Volilci ga nič kaj ne marajo. Ostro mu nasprotuje neki Vincenc Malik, ki agituje z »najostrejšo nemško radikalnostjo« ter izjavlja, da bode pristopil levemu krilu nemške ljudske stranke. V nedeljo je moral slišati Girstmayer na shodu v Radgoni, da ga volilni odbor v Lipnici ne mara, ter je moral biti navzoč, ko so klicali »Heil« njegovemu protikandidatu.

Prva razstava štajarskih umetnikov se je otvorila v Gradcu. Razstava ima popolnoma nemški značaj. Mej razstavljalci je mnogo ne posebno nemških imen kakor: Terglav, Marussig, Supanchich, Mahorcig, Kovatschoff itd. Razstava obsega 400 števil.

Iz Ambrusa. Veseli so bili dnevi za našo župnijo od 7. do 14. oktobra. Obhajali smo namreč sveti misijon. Vodili so ga č. gg. frančiškani P. Efreim Turk, P. Klemen Grampovčan in P. Avgustin Čampa. Z apostolsko gorečnostjo so oznanovali božjo besedo in delili svete zakramente ob ogromni udeležbi. Bog naj jim poplača njih trud. Obhajanih je bilo 1400. Pridno so pomagali spovedovati č. g. kanonik iz Žužemberka in č. gg. sosede.

Novi odbor pol. društva »Edinost« je sestavljen tako-le: Predsednik: profesor Matko Mandić, I. podpredsednik: dr. Gustav Gregorin, II. podpredsednik: dr. Otokar Rybač, tajnik: dr. Ferdo Černe, blagajnik: Ante Bogdanović, odborniki: dr. Josip Abram, Makso Cotič, Andrej Černe, dr. Edvard Slavik, Josip Turk, namestniki: Fran Šuman v Škednju, Anton Miklavc pri Sv. M. M. Sp., Anton Pogorelec na Greti, Dragotin Pertot v Barkovljah, Miha Kamušič pri sv. Jakobu, Ivan Goriup na Opčinah, Alojzij Goriup na Proseku, Stanko Godina na Vrdeli.

Volilno gibanje na Goriškem. Preteklo nedeljo se je vršil v Kobaridu zaupni shod političnega društva »Sloga«. Zbralo se je na shodu nad 300 mož. Bili so navzoči vsi župani iz okolice in vsa duhovščina kobariskega okraja. — V Šempasu na veliki Otavi je »Sloga« preteklo nedeljo tudi priredila shod. 300 volilcev je sprejelo zaupnico dr. Gregorčiču in se izjavilo, da smatra katoliško vero za rešilni temelj našega naroda in Avstrije.

Ljubljanske novice. Postopač iz Siska. Maksimilijan Neugebauer, postopač iz Siska, bil je radi goljufije v Ljubljani aretovan. — Razlit petrolej. Staculovemu hlapcu se je včeraj ubila v Šelenburgovih ulicah steklenica petroleja, težka 15 kil, ter se je petrolej razlil po ulici. — Trije stražniki nad jednega razgrajaja so morali priti včeraj popoldne pred škofijo, a so ga še komaj premagali. Ta orjak, ki se treh stražnikov ni zbal, bil je neki Janez Knez, ki se je napil »letošnjega« in hotel vsej Ljubljani pokazati svojo korajžo. — V Ljubljani padla bi bila danes skoro raz sv. Petra nasipa neka pijana ženska. — Angina in tifus se širita po Ljubljani. Družina Hribar iz Prečnih ulic je morala radi tifusa oddati tri osebe v bolnico. — Nesreče. Marija Čamernik padla je pri gradnji Barvarjeve hiše na Vodovodni cesti raz odra in se tako pobila, da so jo morali odpeljati v bolnico. Karola Goloba, hlapca pri Predoviču, je konj ogrizel tako, da je moral iskati zdravniške pomoči. Danes je padel dninar Giuseppe Rosset pri

gradnji dež. dvorca raz odra in se močno pobil na glavi.

Z gradnjo električne cestne železnice prično baje v februarju prihodnjega leta na vseh glavnih črtah.

Čudno premeščenje. Premeščena sta sodna pristava gg. dr. Teodor Neupauer vitez Brandhausen iz Velikoveca v Maribor in dr. Herman Wennig iz Voitsberga v Ptuj. Pravijo, da ne znata slovenščine.

Razveljavljena prepoved. Prepoved Slomšekove slavnosti v Žalcu je bila razveljavljena. Slavnost se je sijajno izvršila ob ogromni udeležbi naroda. Obhod po trgu je izostal.

Nemškutarška ošabnost. Poroča se, da je bil v Laškem trgu na Štajerskem »gautag« ognjegasev. Na tem »tagu« je velenjski Priborschitz predlagal, naj se trboveljska požarna bramba izključi iz deželne zveze, ker je sprejela slovensko poveljevanje. Slovenske požarne brambe, ven iz nemške štajarske deželne zveze!

Zanimiva obravnava. Celjski slašči čar Mörtel je bil tožen, ker je v obrtno zadrugo sprejel medičarja Rotha, dasi Roth ni avstrijski državljan. Mörtel je bil oproščen, ker je dokazal, da ni mogel vedeti, da Roth ni Avstrijec, ker je bil Roth že večkrat — porotnik v Celju. Pač zanimivo odkritje o vestno sestavljeni porotniški klopi v Celju!

Leitgebov spomenik, katerega je postavilo slovensko štajarsko učitelstvo, že stoji. Na spomeniku je v emailu vdolana podobna rajnega.

Srebrno poroko obhaja danes v Trstu Ferdinand Jaut, uslužbenec južne železnice na Zidanem mostu.

Razstava sadja v Mariboru prirejena v proslavo cesarjeve 70letnice, se je zaključila z »Wacht am Rhein«. Heil!

Prvi sneg smo dobili v Rátečah na Gorenjskem 15. t. m. V ravnini ga je padlo 4 cm, po višje ležečih senošetih pa precej več, da so morali živino, ki je imela še pašo, prignati domu.

Ogenj. Dne 10. t. m. je gorelo v hiši posestnika L. Mufiča v Novi Lipi; vključ nagli pomoči od strani ondotoih gasilcev ima posestnik škode 1800 kron. Dva meseca staroga otroka je rešil Mufič z lastno nevarnostjo.

V mestni ljudski kopelji oddalo se je od 7. do 14. oktobra letos vsega skupaj 443 kopelij, in sicer za moške 359 (pršnih 253, kadnih 106), za ženske 84 (pršnih 20, kadnih 64).

Dr. Kranjcev sin — renegat. Sin pokojnega štajarskega rodoljuba dr. Josipa Kranjca, kateremu so pred kratkim štajarski Slovenci odkrili slovesno spomenik v Škalah, živi v Celovcu, kjer je odvetnik in kot mestni svetovalec zagrizen nemški radikalec. To je tisti mož, ki je predlagal, naj se iz koroške podružnice »Alpenvereina« izključi blagajnik Pokorny, ker je rodom Čeh. Z udrihanjem po Slovanih hoče »dr. Krainza« utajiti svojo slovensko kri.

Slovani na Dunaju »Slavjanski viek«, ki izhaja na Dunaju v ruskem jeziku, javlja, da je na Dunaju 400.000 Čehov, 20.000 Slovakov, 30.000 Slovencev, 20.000 Hrvatov in Srbov ter 20.000 Poljakov, torej pol milijona Slovanov. Ako se še prišteje k temu številu vojake slovsanske narodnosti, trdi se lahko, da je Dunaj polovico slovanski. Članek pride do zaključka, da je bodočnost Dunaja slovanska.

Darovi.

Mesto venca na grob † Dr. Fr. Lampeta so darovali Marijanišču: mil. g. And. Zamejic, st. dekan 50 K; g. Fr. Dolinar, župnik Topolski 20 K; g. Jurij Karlin, kapelan Vrhnjski 6 K.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 17. okt. Dr. Kathrein se je včeraj dalje časa razgovarjal z ministrskega predsednikom.

Dunaj, 17. okt. Ebenhoch, Kern, Fuchs in Dipauli se zbero danes na povabilo Kathreinovo, da se dogovore o složnem postopanju pri volitvah.

Inomost, 17. oktobra. Listi poročajo o jako burnem nastopu na znamenem shodu v Briksnu mej baronom Dipaulijem in dr. Schöpferjem. Dipauli je dejal, da dr. Schöpferjevo postopanje proti njemu obsojajo dunajski antisemiti,

on je dober Nемеc in se ne bori za češko državno pravo. Dr. Schöpfer je dejal, da Dipauliju nasprotuje le kot volilec, ter ga je vprašal za dokaze, da se z Dipaulijem strinjajo dunajski antisemiti. Dipauli je pokazal pismo princa Liechtensteina, ki obsoja razpor mej krščanskima strankama na Tirolskem ter izjavlja, da ga je dr. Lueger pooblastil, naj pove, da ne želi napasti tirolske katoliške ljudske stranke. Ako bi kdo poskusil ondi proti tej stranki na svojo pest nastopati, tedaj bi on odložil svoje potovanje na Tirolsko. (Kar se je res že zgodilo. Opomba ured.) Dr. Schöpfer je izjavil, da se to pismo ne strinja z izjavo, katero je dr. Lueger njemu dal. Pri glasovanju je bila kandidatura Dipaulijeva po čudnem štetju glasov odklonjena s 77 proti 73 glasovom. »Neue Tiroler Stimmen« izjavljajo, da je za Dipaulija to glasovanje brezpomembno.

Prostejov (Morava), 17. okt. Pri gradnji češke gimnazije je padlo z odra deset delavcev; sedem mej njimi je ubitih, trije smrtno nevarno poškodovani. Mej ranjenimi je tudi polir, ki je baje največ zakrivil nesrečo.

Stockholm, 17. okt. Kralj Oskar je obolel.

Haag, 17. okt. Uradni list objavlja proklamacijo kraljice Viljemine, v kateri naznanja svojo zaroko z vojvodo Henrikom meklenburškim.

London, 17. okt. Volitve v spodnjo zbornico za završene, le vspeh volitve na otokih Orkney, ki volijo jednega poslanca, še ni znan. Izvoljenih je 332 konservativcev, 68 liberalnih unionistov, 187 liberalcev in zastopnikov delavcev ter 82 irskih nacionalistov. Vladna večina znaša le 130 glasov.

Bruselj, 17. oktobra. Za dohod Krügerjev se delajo velike priprave. 162 društev bode priredilo slovesen obhod in mu izročilo adresu.

London, 17. oktobra. Reuter. urad ve poročati iz Haaga, da obišče burska deputacija nekaj evropskih glavnih mest.

London, 17. okt. Roberts brzojavlja iz Pretorije 15. t. m.: General French je odšel s 1. in 4. konjeniško brigado iz Machadodorpa proti Heidelbergu, da preišče teren. — Polkovnik Machon se je zapletel 13. t. m. z Buri v boj, katerega je završil z uspehom (!). Njegove izgube so pa velike. Padli so 3 častniki in 8 mož, 3 častniki in 25 mož je ranjenih. — General Lyttleton je na potu v Middelburg. Rundle je zasedel Bloemhof in ujel 50 Burov.

Vojska na Kitajskem.

Frankobrod, 17. okt. Iz Shanhajja poročajo, da je cesar Kwangsu došel v Singanfu.

Pariz, 17. okt. Agence Havas poroča iz Tientsina 15. t. m.: Cesarica vdova je ukazala kitajskim četam v Pao-tingfu, naj vodijo boj do skrajnosti. Li-Hung-Čang je pod ruskim varstvom došel v Pekin. — Člani diplomatskega zastopa so soglasno pritrdili predlogu francoskega ministra Delcasseja, menijo pa, da se stavijo pogoji še le tekem mirovni pogajanj.

London, 17. okt. Iz Washingtona poročajo: Ameriški poslanik v Pekinu brzojavlja, da se kitajski cesar vrne v Pekin pod varstvom Amerike.

London, 17. okt. (C. B.) »Standard« poroča iz Shanhajja: 12.000 bokserjev so čete generala Yuan-Cik-Kai blizu mesta Tsang-Čao na meji pokrajine Cili zapodile v beg.

London, 17. okt. (C. B.) »Standard« poroča iz Tientsina 15. t. m.: Poroča se, da so Francozi došli v Pao-tingfu. — Mesto se jim je udalo brez odpora.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Veterevi	Noba	Padavina v 24 urah v mm.
16. 9. zveč.	736,0	4,1	sr. svzh.	jasno	
17. 7. zjut.	735,9	0,3	sl. sever	megla	0,0
17. 2. popol.	739,9	5,2	sl. jug	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 6,2°, normale: 10,4°.

Nekaj ljubljanskih krčmarjev, kavarnarjev itd. hoče imeti lastno tvornico sodovice — in si jo je tudi omislilo, kakor smo čitali zadnje dni v ljubljanskih časopisih.

Iščemo pravičnega vzroka temu dejstvu, a ga ne moremo najti. Oni dobivajo od sedanjih tvornikov sodovice sodovico po tako zelo nizkih cenah, da jih hoče stal celo lastni izdelek več — a pri tem niso imeli do sedaj nikakega rizika, nikakih stroškov, nikakih skrbi, sploh nič neugodnega, — imeli so samo velik zaslužek — zaslužek, ki presega v primeri vsak zaslužek s katerikoli drugim blagom. Morda jim ni všeč, da dajejo dosedanjim izdelovalcem sodovice zasebnikom sodovico ceneje nego jo dobé v gostilni? A bodimo pravični: ali naj tudi revež plača steklenico sodovice po 20 vin. — ali pa si morda revež ne sme privoščiti sodovice — posebno v vročem poletnem času? Ta izgovor je torej puhal, to ni nikak upravičen vzrok.

Ti gospodje so tudi jako dobro postreženi od dosedanjih izdelovalcev sodovice — saj jih je za Ljubljano itak že mnogo preveč, ker jih je sedem — eden prebitava drugega, da čim boljše in hitreje postreže. Oni sami bi lahko preskrbovali s sodovico ne samo Ljubljano, nego tudi celo Kranjsko in še več. O pomankanju vode in o slabi postrežbi torej ni niti govora!

A prijazni so tudi gg. krčmarji-sodovičarji! Oni že kar vnaprej narekujejo konkurenco, hučo konkurenco — in ni jim mar, če spravijo ob kruh ali celo uničijo nekaj rodbin. Odposlance in razne ponudbe dosedanjih izdelovalcev so kar prezirali — niso hoteli ozirati se na ogromno škodo, ki jo storé s tem podpisanim. Pravični so zelo!

Slavno občinstvo naj bi se vendar izreklo proti takemu izkoriščevanju s tem, da bi primerno upoštevalo gostilne onih krčmarjev, ki bodo prodajali sodovico »iz zadruga« — to bi bila zaslužena moralna zausneca onim, ki nimajo nikoli dovolj!

Združeni ljubljanski tvorničarji sodovice.

* Za to »Poslano« je vredništvo odgovorno le toliko, kolikor zakon zahteva.

Čopice za slikarje, pleskarje, zidarje in za domačo porabo ima v veliki izbiri v zalogi trdka BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanskulce. 228 16 11-5
Vnanja naročila proti povzetju.

Proda se v Krakovskem predmestju

hiša

z vrtom, hlevom in šupo

jako pripravna za izvrševanje obrta izvozčekov (lijakarije), takoj pod roko.
Natančnejša pojasniladaje

dr. Josip Furlan,
advokat v Ljubljani.

898 8-5

944 1-1

Št. Nc. V. 51/00

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dné 9. oktobra 1900 opravilna številka Nc. V. 51/00—1 se bode prodajali dné 20. oktobra dopoldne ob 9. uri v Ljubljani, Sv. Peterska cesta št. 4 v konkurzno maso Amalije Bischof iz Ljubljane spadajoči predmeti na javni dražbi 431 različnih modercev, 1 škatlja trakov, različno lepoticje za na klobuke, 104 različnih slamnikov, 1 škatlja zaklepnic za moderce, prodajalniška oprava.

Reči se smejo ogledati dné 19. oktobra 1900 v času med 3.—4. uro popoldne na Sv. Peterski cesti št. 4.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek VIII.
dne 13. oktobra 1900.

Št. 1782

Služba občinskega tajnika.

Pri županstvu na Blokah popolniti bo z dnem 1. prosincem 1901 službo tajnika z letno plačo 800 kron. Ob jednom izpraznjena bo tudi služba posojilniškega knjigovodje z letno plačo 200 kron, katera se lahko od občinskega tajnika opravlja. Slovenskega in nemškega jezika zmožni prosilci naj vložé prošnje do

do 5. listopada t. l.

pri županstvu na Blokah.

Občinskega uradovanja večši prosilci imajo prednost.

941 3-1

Županstvo na Blokah,

dne 16. oktobra 1900.

Kravate

za gospode,
od najfinejših do najcenejših.

Spajce

za gospode,

ovratnike, manšete

(najboljše z znakom Suppančič),

normalno perilo,

nogovice,

robce itd.

priporoča 901 2

Karol Recknagel,
Mestni trg št. 24.

Služba organista in cerkvenika

v Ameriki

je razpisana za hrvaško-slovensko župnijo v Steelton-u v Severni Ameriki. Plača: 30 dolarjev = 150 kron na mesec in po 1 dolar od vsake naročene pete maše. Pogoji: 1. Zmožnost koralnega petja (latinske maše, psalmi itd.) 2. Sposobnost urediti in voditi tamburški zbor. 3. Službeno spravevalo od dotičnega župnika o starosti, ponašanju in sposobnosti kandidata.

Ponudbe se naj takoj pošljejo na sledeči naslov:

Rev. G. Gorshe
765 So. 2nd str.

Steelton, Pa.
U. S. America.

925 3-3

Duhovski poslovnik,

ali navod za razno uradno poslovanje v dušnem pastirstvu in za eskrbovanje cerkvenega in nadarbinskega premoženja. — Z raznimi obrazci in stvarnim kazalom. — Sestavi Martin Poč. — Drugi, popravljani natis.

Broširan izvod knjige stane v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani 4 krome, trdo vezan v polsagrinu ali celoplatnu 5 K 20 h. Po pošti 30 h več.

DR. JANKO BREJC

zagovornik v kazenskih zadevah

v Ljubljani, na Dunajski cesti

Medjatova hiša.

889 4

„JANUS“

937 1-1

vzajemno zavarovalno društvo za zavarovanje na življenje na Dunaju,
I, Wipplingerstrasse 30.

V III. četrtletju 1900 bilo je vloženo 1853 zavarovalnih ponudb v okroglem zavarovalnem znesku K 5,341.000 v rešitev, od katerih je bilo sprejetih in police oddane 1633 zavarovancem v znesku K 4,379.000 zavarovanega kapitala. — V začetku tega leta bilo je 5277 zavarovalnih ponudb za kapital K 15,293.000 rešiti. Od 1. januarja t. l. bilo je polic za kapital K 12,482.000 na zavarovance oddanih. V III. četrtletju izšale so vplačane premije in pristojbine s kapitalnimi obrestmi vred K 1.114.000 in izplačalo se je K 517.000. — V času od 1. januarja t. l. prejelo je društvo na premijah, pristojbinah in obrestih K 3,339.000 in plačalo se je K 1,584.000. — Od kar društvo obstoji, plačalo je K 45.335.000.

Natančna pojasnila daje in zavarovalne ponudbe sprejema glavni zastopnik za Kranjsko:

JUDOVIK VALENTA

Pred Prulami šte. 23, I. nadstropje, nasproti Marijinih toplic.

Dne 31. oktobra letos bo v Ljubljani

5 hiš dražbenim potom prodanih

in sicer:

Hiša št. 52, gostilna pri »Fortun«, na najlepšem kraju, sredi trga, z lepim vrtom, pokritim keglijščem, velikim, na ledenico, kolnico in hleve meječim sadnim vrtom in gozdnim delom.

Hiša št. 51, lepa stanarinska hiša z balkonom in kleti.

Hiša št. 75, stanarinska hiša, v kateri je nastanjen merosodni urad, z lepim vrtom za zelenjavo.

Hiša št. 41, gostilna pred živinskim trgom, na kraju z velikim prometom, v I. nadstropju stanovanja.

Hiša št. 32, gospodarska hiša, z velikim ograjenim vrtom in ob njega meječim poljem, z lepim hlevom, kozolcem in lope, ki je pripravna za gostilno ob tržnih dneh.

Dobro urejena opekarna z lastnim zemljiščem, blizu železnice; dalje več njiv, travnikov in sadnih vrtov.

939 3-1

Št. 33.987.

Razglas.

942 3-1

V smislu § 37 občinskega reda za deželno stolno mesto se javno naznanja, da so proračuni o dohodkih in troških za leto 1900.

1. mestnega zaklada;
2. mestnega ubožnega zaklada;
3. zaklada meščanske imovine;
4. ustanovnega zaklada;
5. mestne elektrarne;
6. mestnega loterijskega posojila;
7. amortizacijskega zaklada mestnega loterijskega posojila;
8. mestnega vodovoda in
9. mestne klavnice

že sestavljeni in bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu štirinajst dnj in sicer od 16. do 30. oktobra t. l. na vpogled, da vsakdo lahko navede svoje opazke o njih.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 15. oktobra 1900.

Velika loterija za vojake-invalidne Zadnji mesec.

z dobitki v zlatu in srebru.

Glavni dobitek 60.000 kron

v gotovini z 20% odbitke.

Srečke za invalide po 1 krono

priporoča J. C. Mayer v Ljubljani.

118 4

Dunajska borza

Dne 17. oktobra.		Dne 16. oktobra.		Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878		Sahnovce srečke, 40 gid.	
Skupni državni dolg v notah	96 90	20 mark	23 61	107	170	St. Genois srečke, 40 gid.	198
Skupni državni dolg v srebru	96 50	20 frankov (napoleonov)	19 25	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	93 75	Waldsteinove srečke, 20 gid.	—
Avstrijska zlata renta 4%	114	Italijanski bankovci	90 35	Prijoritelne obveznice državne železnice	—	Ljubljanske srečke	50
Avstrijska kronna renta 4%, 200 kron	97 25	C. kr. cekini	11 42	južne železnice 3%	32 75	Akcije anglo avstrijske banke, 200 gid.	267
Ogerska zlata renta 4%	113 55			južne železnice 5%	119	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6030
Ogerska kronna renta 4%, 200	90 05			dolenjskih železnic 4%	99 50	Akcije iriškega Lloydja, 500 gid.	765
Avstro-ogerske bančne denice, 600 gid.	1694			Kreditne srečke, 100 gid.	390	Akcije južne železnice, 200 gid. sr.	105
Kreditne denice, 160 gid.	645	3-2% državne srečke l. 1864, 250 gid.	170	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gid.	350	Splošna avstrijska stavbinska družba	142
London vista	241 55	5% državne srečke l. 1860, 100 gid.	160	Avstrijskega rudičnega križa srečke, 10 gid.	42 25	Montanska družba avstr. plan.	408
Nemške drž. bankovci za 100 m. nem. det. velj.	117 97	Državne srečke l. 1864, 100 gid.	197	Ogerskega	20	Trboveljska premogarska družba, 70 gid.	413
		4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	93 60	Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gid.	12 30	Papirnih rubljev 100	255 50
		Tisne srečke 4%, 100 gid.	—	Rudolfove srečke, 10 gid.	60		
		Dunavske vravnavne srečke 5%	251				

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zube pri brebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako irebanje. Kulanca izvršitev naročil na borzi.

Monjarnična delniška družba „M E R C U R“
I., Wallzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestih sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.